

Vertaisvuorovaikutus ja sen merkitys oppimisympäristöissä

Johanna Komppa, Helsingin yliopisto

Eveliina Korpela, Metropolia Ammattikorkeakoulu

Saija Merke, Åbo Akademi

Emmi Pollari, Helsingin yliopisto

Marjo Savijärvi, Helsingin yliopisto

Työpajamme keskittyy vertaisvuorovaikutukseen opiskelijayhteisöissä ja oppimisympäristöissä. Vertaisvuorovaikutuksella (*peer interaction*) ja vertaiskeskustelulla (*peer talk*) on alun perin viitattu lasten väliseen vuorovaikutukseen sekä lasten puheeseen ja tutkimuksissa on korostettu lasten sosiaalisen ja kielellisen kehityksen näkökulmia. Tässä yhteydessä vertaiskeskustelua on esitetty toimivan ponnahduslautana kohti kehittyneitä diskursiivisia käytäntöjä (Zadunaisky-Ehrlich & Blum-Kulka 2010). Zadunaisky-Ehrlichin ja Blum-Kulkan mukaan nimenomaan vertaiskeskustelu auttaa lapsia kehittämään argumentointitaitoja ja diskursiivisia käytäntöjä kohti aikuisten diskursiivista maailmaa. Aikuistenkin välisiä vertaiskeskusteluja leimaa ajatus tavoitteellisesta keskustelusta, jonka aikana tapahtuu kehitystä (Arminen 2004; Pino 2017; Logren, Ruusuvuori & Laitinen 2019 inter alia). Aikuisten vertaiskeskustelut ovat institutionaalisia ja niitä yhdistää oletus, että keskustelun osallistujat ovat tasavertaisia.

Työpajassamme sovellamme ajatusta vertaiskeskustelusta ponnahduslautana. Tarkastelun alla ovat sekä aikuisten että lasten ja nuorten välillä tapahtuvia vertaiskeskusteluja. Tutkimme vertaiskeskusteluja mm. siihen nähden, miten ne muokkaavat osallistujien asiantuntijaidentiteettiä ja auttavat osallistujia kasvamaan nimetyn asiantuntijayhteisön jäseniksi. Tarkoituksena on tunnistaa vuorovaikutuskeinoja, joilla osallistujat harjoittelevat argumentointia, näkökulmien jakamista sekä reilun ja rakentavan palautteen antamista ja vastaanottamista.

Työpajan päätavoitteina on kartoittaa ajankohtaista vertaistukea koskevaa tutkimusta Suomen kielitieteellisellä kentällä sekä tarjota tuoretta tietoa meneillään olevista tutkimusprojekteista ja -kysymyksistä. Tarkastelemme vertaistukikeskusteluja erityisesti keskusteluanalyysin menetelmän näkökulmasta (Sidnell & Stivers 2013). Tarkastelemme käytännön esimerkkien avulla, miten vertaistukikeskusteluja hyödynnetään oppimisessa ja työelämässä sekä kasvokkain että digitaalisessa ympäristössä tapahtuvissa tilanteissa. Työpaja tarjoaa tilaa myös muille vertaistukikeskusteluja käsitteleville tutkimuksille. Tavoittemme on luoda monipuolinen katsaus, jossa vertaistuen merkitys ja sen moninaiset ilmenemismuodot nousevat esiin.

Arminen, I. (2004). Second stories: The salience of interpersonal communication for mutual help in alcoholics anonymous. *Journal of Pragmatics* 36(2): 319–347.

Logren, Aija, Johanna Ruusuvuori and Jaana Laitinen 2019: Peer responses to self-disclosures in group counseling. *Text & Talk* 39(5), 613–647.

Pino, Marco. 2017. I-challenges: Influencing others' perspectives by mentioning personal experiences in therapeutic community group meetings. *Social Psychology Quarterly* 80(3), 217–242.

Sidnell, J. & Stivers, T. (Eds.) (2013). *The Handbook of Conversation Analysis*. Malden: Wiley-Blackwell.

Zadunaisky-Ehrlich, S. & Blum-Kulka, S. (2010) Peer talk as a 'double opportunity space': The case of argumentative discourse, *Discourse and Society* 21(2): 211–233.